

Рямзіна Аліна Юріївна,
кандидат юридичних наук,
науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-6250-5296

ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19¹

У статті досліджуються заходи запобігання та протидії домашньому насильству, запроваджені під час пандемії COVID-19 в Італії, Франції, Португалії, Іспанії, Ірландії, Великобританії, Польщі, Данії, Чеській Республіці та Сполучених Штатах Америки, а також заходи, вжиті Україною. На основі викладеного матеріалу надані висновки щодо тих заходів запобігання і протидії домашньому насильству, які доцільно додатково запровадити в Україні, спираючись на міжнародний досвід.

Ключові слова: домашнє насильство, тенденції домашнього насильства, заходи запобігання та протидії домашньому насильству, COVID-19, міжнародний досвід.

У Польщі, окрім наявної ще до пандемії процедури “Блакитні картки”, впроваджувалися додаткові заходи запобігання і протидії домашньому насильству в умовах пандемії COVID-19. Так, у разі загрози життю або здоров’ю внаслідок домашнього насильства, Польща запровадила номер екстреної допомоги 112, що експлуатується операторами Центру сповіщення про надзвичайні ситуації, які негайно направляють отриманий звіт безпосередньо співробітникам організаційних підрозділів поліції з місцевою юрисдикцією за місцем події.

Якщо немає можливості встановити голосове з’єднання, жертва може скористатися раніше встановленим безкоштовним додатком, запущеним Міністерством внутрішніх справ Польщі “Сигналізація 112”, доступний для двох операційних систем: Android та iOS. Також додаток дозволяє додавати адреси місць, де найчастіше перебуває користувач, наприклад, дім, робота тощо. Процес реєстрації вимагає згоди на доступ до місцезнаходження, що дозволить точно зазначити місце події за допомогою карти.

Окрім можливості зв’язатися з особами, які обслуговують екстрений телефон 112, особи, які страждають від домашнього насильства, можуть телефонувати до чергових працівників організаційних підрозділів поліції за місцем їх проживання. Завдяки мобільному додатку “Моя команда”, жертви, які постраждали від домашнього насильства, можуть отримати доступ до бази даних, що містить інформацію про всі поліцейські об’єкти, доступні для жертв, а також контактні дані понад 8000 жителів району з країни, а також мають індивідуальні адреси електронної пошти. Дякуючи службам локації, доступним на телефонах користувачів додатків,

¹ Закінчення. Початок у попередньому номері.

він знаходить найближчий поліцейський заклад, показує маршрут. Додаток доступний у Google Play та Apple Store за допомогою пошуку “Моя команда” або за допомогою QR-кодів.

На веб-сайті Головного управління поліції Польщі (<http://www.policja.pl>) доступна платформа “Поліцейські електронні послуги”, яка також забезпечує зв’язок із поліцією. Портал, крім того, пропонує телефонну книгу, що дозволяє пошук контактних даних підрозділу поліції за місцем проживання жертви.

Жертви, які хочуть отримати професійну консультацію, можуть скористатися телефоном довіри для людей, які постраждали від домашнього насильства.

Крім того, у Польщі розробили додаток “Ваша парасолька”, що нагадує погоду, але насправді він має два режими роботи: відкритий та прихований. Важливе значення цього додатка полягає саме у подвійному режимі роботи. У відкритому режимі видно лише піктограму погоди. Проте у прихованому режимі, оснащеному значком швидкого приховування на кожному рівні, жертва домашнього насильства має доступ до смужки з блоком, номером 112, попередженням та картою. Отже, це режим, у якому користувач може непомітно надіслати поліції заяву про допомогу.

Всі дані, зібрані за допомогою програми, зберігаються в інтернет-хмарі; для безпеки жертв насильства дані, зібрані за допомогою програми, не зберігаються на телефоні. Користувач вводить електронну адресу довіреною особою у програму, наприклад, другом або членом родини. Завдяки прихованому блоку можна швидко зробити фотографію, записати відео чи звук, і що важливо, ці дані не зберігаються у пам’яті телефону, вони автоматично надсилаються на раніше вказану електронну адресу. Навіть коли зловмисник зіпсує телефон жертви, матеріал зберігається в інтернет-хмарі і не знищується. Це гарантує, що жертви не втратять доказів учинення насильства проти них. Важливо те, що неможливо використувати режим запису, поки не вказана адреса електронної пошти, на яку слід надсилати дані.

З програми жертва також може здійснити прямий дзвінок на номер екстреної служби 112 та надіслати повідомлення тривоги на електронну адресу, обрану під час реєстрації у програмі, разом із місцезнаходженням користувача, який потребує допомоги.

Важливим елементом додатку є також навчальні матеріали про насильство, тому користувач може шукати місце, де він отримає підтримку, або дізнатися подробиці “блакитної картки”.

Співробітники столичного штабу поліції та окружного штабу поліції у Варшаві, у співпраці з психологами, зробили свій внесок у розробку програми. Цікаво, що до польського проєкту долучилися Німеччина, Литва та Латвія, завдяки чому додаток також працює у цих державах і доступний дев’ятьма мовами [1].

Якщо особа, яка знаходиться на військовій службі, вчиняє насильство в сім’ї, до робочої групи в Польщі можуть бути включені представники військової поліції.

Особі, яка потерпіла від домашнього насильства, надається безкоштовна допомога, зокрема у вигляді:

- 1) медичних, психологічних та юридичних консультацій;
- 2) кризового втручання і підтримки;

3) захисту від подальшого заподіяння шкоди шляхом заборони контакту і наближення до жертви;

4) забезпечення безпеки людини, яка постраждала від домашнього насильства, надання притулку в спеціалізованому центрі підтримки для жертв домашнього насильства;

5) медичного обстеження для визначення причин і виду травм, пов'язаних із застосуванням домашнього насильства, і видачі медичної довідки;

6) надання особі, постраждалій від домашнього насильства, у разі, якщо вона не має права на спільне з кривдником проживання у квартирі, допомоги в отриманні квартири.

Крім того, жертва може вимагати в судовому порядку виселити кривдника зі спільно займаної квартири.

У разі, якщо домашнє насильство вчиняється по відношенню до дитини, у Польщі здійснюється повідомлення сімейного суду – сімейний суд повинен бути повідомлений у будь-якому випадку щодо підозри неналежного здійснення батьківських повноважень. Якщо є підозра про порушення правил догляду та виховання дитини з боку батьків, обов'язково повідомляється сімейний суд, адже ця установа повинна мати уявлення про те, що відбувається у родині, мати можливість вчасно вжити заходи з метою захисту дитини [2].

Данія є прикладом передового досвіду в сфері збору даних як про злочинність, так і про те, як жертви домашнього насильства користуються соціальними послугами. Поліція Данії збирає загальнонаціональні дані про всі зареєстровані кримінальні злочини міжособистісного характеру. В адміністративній системі поліції (POLSAS) інформація про злочин (з перехресним посиланням на статтю Кримінального кодексу), злочинця (включаючи дані про вік і стать) і жертву (включаючи дані про вік і стать) об'єднана під одним особистим ідентифікаційним номером жертви і злочинця. За допомогою цього ідентифікаційного номера дані оновлюються шляхом внесення інформації про зміну пред'явленого кримінального обвинувачення, явки в ході слідства, судові процедури і ухвалені вироки. Ці дані можуть бути також прив'язані до інформації про місце проживання (для встановлення характеру відносин між жертвою і злочинцем) і об'єднані з іншими реєстрами для отримання інформації про осіб (наприклад, про їх сімейний стан, зайнятість, одержувану соціальну допомогу, рівень освіти тощо). Система дозволяє використовувати дані для кількох цілей: Міністерство юстиції Данії проводить аналіз на основі кримінальної статистики, дослідники можуть отримати доступ до зашифрованих даних, а звичайні громадяни можуть переглядати зведені таблиці, що публікуються Статистичним управлінням Данії. Найголовнішим є те, що експерти можуть проаналізувати дані для виявлення тенденцій, а потім спланувати відповідні заходи.

Міністерство соціального захисту і внутрішніх справ Данії відповідає за збір даних про всіх жінок, які звертаються до притулків за допомогою (41 притулок, керований Національною організацією притулків для жінок і дітей, які зазнали побиття, і 6 центрів, створених іншими організаціями). Зібрані дані включають у себе значний обсяг інформації про жертв домашнього насильства (наприклад, про форми насильства, частоту випадків насильства, можливі травми, попередні звернення до притулків, соціально-економічне становище, дітей, характер відносин

зі злочинцем і т. д.). Дані, зібрані притулками, можуть бути пов'язані з іншими реєстрами населення і адміністративними даними (включаючи кримінальну статистику), що дозволяє збирати більш детальну інформацію про насильство по відношенню до жінок, якщо жертва надає національний ідентифікаційний номер. Ці дані також полегшують оцінку результатів перебування у притулку, консультаційних послуг та іншої отриманої підтримки.

У зв'язку з конфіденційним характером даних, що стосуються жертв домашнього насильства, застосовуються відповідні заходи безпеки. Так, жертва не зобов'язана надавати персоналу притулку свій особистий ідентифікаційний номер. За фактом більшість жінок (близько 60 %) не називають цей номер. У разі повідомлення ідентифікаційного номера, всі статистичні аналізи проводяться з використанням зашифрованих і анонімних наборів даних. Співробітники притулку інформують жінок про мету збору даних і процес шифрування, щоб вони могли зробити усвідомлений вибір щодо того, чи варто розкривати свій ідентифікаційний номер [3, с. 25].

Відповідно до законодавства Чеської Республіки існує три варіанти видачі наказу про захист у разі домашнього насильства: цивільний порядок видачі наказу про захист, наказ про кримінальний захист та спеціальний наказ про захист. Якщо домашнє насильство кваліфікується як проступок або злочин, тоді Чеська поліція може в межах профілактичної процедури захисту життя та здоров'я жертви видати тимчасовий наказ про звільнення приміщень (institut vykbozbn). Відповідно до ст. 44 Закону від 17 липня 2008 року щодо поліції Чеської Республіки, якщо на підставі встановлених фактів, зокрема щодо попередніх нападів, можна припустити, що особа робить небезпечний напад на життя, здоров'я або свободу, або здійснює певний серйозний напад на людську гідність, то поліцейський має право виселити цю особу з квартири чи будинку, у якому вона проживає із жертвою ("спільне проживання"). Чеський закон охоплює як сімейні пари, так і пари, які формально не пов'язані між собою, єдине застереження – вони повинні мати спільне проживання.

У Чехії відбулася адаптація і застосування розробленої у Великобританії програми "Bright Sky". Цей додаток призначений для допомоги жертвам сексуального і домашнього насильства, а також тим, хто прагне підтримати осіб, по відношенню до яких здійснюється домашнє насильство. Програма включає параметр прихованого режиму для захисту користувачів. Вона дозволяє користувачеві оцінювати ризики, записувати докази і надає інформацію для отримання допомоги. Ефективна співпраця між національними урядовими організаціями, поліцією, Міністерством внутрішніх справ Чеської Республіки та приватним сектором має ключове значення для забезпечення високої якості та впливу додатка. До травня 2020 року було понад 1 000 завантажень, і додаток був застосований 3 592 разів. Зазначається, що подібний додаток потрібен також для захисту дітей.

Крім того, співробітники служби доставки з Чеської пошти і шести інших компаній, що займаються доставкою, пройшли онлайн-підготовку з питань додатку "Bright Sky", а також про те, як розпізнавати ознаки насильства в сім'ї та реагувати на них (наприклад, ставлячи закриті питання), оскільки вони були серед небагатьох людей, які могли контактувати з жертвами під час ізоляції. Ця робота з персоналом служб доставки була швидкою і позитивною реакцією на проблему спілкування

з жертвами гендерного насильства. Проте зазначається про потребу в забезпеченні більш поглибленої підготовки персоналу. [4]

У Сполучених Штатах Америки прийнято закон про допомогу та економічну безпеку у зв'язку з коронавірусом (Закон CARES), що включає засоби для зміцнення послуг, що надаються жертвам насильства щодо жінок.

Деякі суди встановлюють автоматичне розширення захисних заходів / судових заборон [5].

У США налічується понад п'ять служб швидкого реагування (гарячих ліній): загальна лінія у справах домашнього насильства та спеціальні у справах сексуального насильства, захисту жертв злочинів, проти зґвалтувань та проти насильства під час побутового спілкування та знайомств. Ретельному вивченню випадків домашнього насильства сприяє функціонування у місцевій поліції США спеціальних підрозділів, спрямованих на зниження рівня домашнього насильства. Ці підрозділи являють собою продукт нової філософії забезпечення громадської безпеки у діяльності поліції, що засновується на врахуванні інтересів територіальної громади. Безпосереднім завданням таких підрозділів поліції стало проведення розслідувань окремих випадків домашнього насильства, сприяння їх недопущенню та припиненню, надання допомоги жертвам, розірвання циклу насильства і його продовження з покоління у покоління, професійна підтримка місцевих та регіональних ініціатив з реагування на прояви домашнього насильства.

Під час надання характеристики роботи таких спеціальних підрозділів протидії домашньому насильству в США слід зазначити, що цей відділ поліції отримує копію матеріалів справи щодо всіх зафіксованих випадків домашнього насильства на наступний день після їх подачі. Уповноважений працівник відділу упродовж кількох днів після інциденту зустрічається наодинці з жертвою домашнього насильства та обговорює факти вчиненого насильства. У цих первинних контактах офіцер поліції виступає також консультантом жертви, він обговорює основи її особистої безпеки та надає інформацію про права людини відповідно до конкретної ситуації. Офіцер поліції пояснює жертві процедуру отримання заборонних наказів на заборону переслідування.

Важливою є заборона працівнику поліції надавати безпосередні вказівки, яку лінію юрисдикційної поведінки обрати надалі: потерпіла особа на основі повідомлених їй можливостей самостійно має прийняти рішення щодо варіанту захисту своїх прав [6, с. 223].

За свідченням американської практики, приблизно у десяти відсотках зафіксованих випадків домашнього насильства співробітники поліції будуть опрацьовувати подію у подальшому. Це передбачає одержання від свідків та з інших джерел додаткової інформації для того, щоб заарештувати агресора або попередити подальше переслідування потерпілої сторони сімейного конфлікту. У такому разі працівники поліції будуть надавати допомогу жертвам у притягненні правопорушника до юридичної відповідальності та для запровадження спеціальних обмежень. Акцент при цьому робиться на наданні у доступній для розуміння формі інформації про правову сторону реагування на порушення прав людини, документуванні проявів агресії та насильства, допомоги у складанні юрисдикційних документів, забезпеченні охорони і супроводження потерпілої особи до залу суду для захисту її права на обрання форми реагування до правопорушника [7, с. 26–27].

Досить часто офіцер поліції у США повідомляє про випадок домашнього насильства інші заклади соціальної та правової сфери для додаткової підтримки потерпілої особи. У зв'язку з цим співробітники поліції підтримують постійний зв'язок із місцевими соціальними притулками, органами опіки та піклування, установами обслуговування літніх людей.

Як зазначає Скакун І.В., визнається правильною практика, за якою у місцях компактного проживання певних етнічних, релігійних чи інших груп населення, у поліції, у відділі протидії домашньому насильству працюють фахівці, що володіють мовою чи знають культурні особливості цих меншин.

Готовність поліції до якісного реагування на випадки домашнього насильства забезпечується тривалим спеціальним курсом-тренінгом за участі практичних працівників. На тренінгах не лише обговорюються питання обов'язків поліції згідно з законодавством із протидії домашньому насильству, а й особливості психологічного циклу насильства, практикуються сценарії можливих випадків з метою відпрацювання різних аспектів надання захисту і підтримки у реалізації прав потерпілих осіб. При цьому до проходження зазначеної навчальної програми залучаються не лише працівники відділу протидії домашньому насильству, а й працівники патрульної служби, які безпосередньо реагують на виклики поліції та прибувають на місце злочину [6, с. 224].

Коментуючи нинішню практику американської поліції, засновану на правилах реагування поліції на випадки домашнього насильства, Скакун І.В. зазначає такі їх ключові аспекти: поліція реагує на випадки домашнього насильства, що пов'язані зі шкодою, завданою життю та здоров'ю особи, у інших випадках повідомляє соціальні служби; на місце події зазвичай направляються два працівники, які отримують оперативну інформацію щодо попередніх правопорушень у цій сім'ї, наявність захисних приписів чи судових наказів про обмеження спілкування, наявність зброї тощо; поліція вживає заходів для припинення правопорушення, окремо спілкується з правопорушником і потерпілим, перебуваючи у полі зору обох сторін; працівники поліції зобов'язані ретельно з'ясувати обставини справи і попередню історію провадження щодо сім'ї для підготовки до судового розгляду; працівники поліції ретельно аналізують обставини справи для арешту (затримання) насильника (як виняток можливе затримання обох сторін конфлікту); у всіх випадках поліція має врахувати наявність осіб, неспроможних самостійно піклуватися про себе (діти, особи похилого віку чи інваліди у конфліктній сім'ї), питання щодо зберігання зброї у сім'ї; у разі будь-яких обмежень прав людини ретельно пояснюються права людини.

Разом із обмеженням особистої свободи переважно застосовуються проведення профілактичних бесід із залученням примирювальних процедур. Поліція та служба шерифів залучаються і для забезпечення виконання домовленостей між сторонами сімейного конфлікту (наприклад, супроводження зустрічей), контролю за виконанням обмежень у спілкуванні (у тому числі за допомогою електронних пристроїв контролю за пересуванням) [6, с. 224–225].

В Україні також впроваджуються заходи запобігання та протидії домашньому насильству в період пандемії COVID-19. Так, Президент України підписав Указ від 21.09.2020 № 398/2020 “Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постражда-

дали від такого насильства”, у якому йдеться про необхідність удосконалення координації та взаємодії суб’єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству; ефективного функціонування спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, зокрема їх фінансового забезпечення відповідно до обґрунтованих потреб; актуалізації діяльності Міжвідомчої ради з питань сім’ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми; забезпечення належного функціонування Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі; затвердження типової програми для постраждалих осіб, а також удосконалення типової програми для кривдників; опрацювання питання щодо запровадження мобільних груп з реагування на випадки домашнього насильства тощо [8].

З метою недопущення збільшення фактів учинення домашнього насильства, особливо в умовах карантинних обмежень, Національна поліція України суттєво посилила заходи запобігання та протидії таким правопорушенням. З метою запобігання злочинам систематично здійснюється інформування населення через засоби масової інформації про недопущення вчинення домашнього насильства та про те, куди можна звернутися за допомогою або отримати відповідну консультацію. Також організовано проведення відеоселекторних нарад із суб’єктами, що здійснюють заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, на яких узгоджуються плани спільних дій під час карантину.

За підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення всі регіони України забезпечені інформативними плакатами “Домашнє насильство: як захиститись в умовах карантину. План безпеки”, які розміщуються у доступних для громадян місцях.

Міністерством внутрішніх справ України за участю Національної поліції України створено чат-бот #ДійПротиНасильства (https://t.me/police_helpbot) в месенджері “Telegram”, у якому акумульована вся інформація для осіб з приводу запобігання та протидії домашньому насильству. Використовуючи месенджер “Telegram”, поліція прагне охопити молодше покоління, зокрема підлітків [9]. Це автоматизований сервіс, який одразу надає інформацію про різні аспекти домашнього насильства, включаючи його форми, опис кривдників, дії поліції у таких ситуаціях тощо. За допомогою чат-боту можливий виклик поліції, натиснувши відповідну кнопку та слідуючи подальшим вказівкам. Більше того, до можливостей чат-боту входять контакти спеціалістів, що надають безоплатну правову допомогу, які можуть надати юридичну консультацію, та контакти інших служб, які можуть надати підтримку жертвам домашнього насильства.

Крім того, в Україні запустили гарячу лінію з попередження домашнього насильства за номером 1547, яка працює на базі Урядового контактного центру.

Висновки. Україна впроваджує заходи запобігання та протидії домашньому насильству в умовах пандемії COVID-19. Проте з метою зменшення кількості випадків домашнього насильства варто впроваджувати подальші заходи, перейнявши міжнародний досвід. Наприклад, необхідно виділити додаткові приміщення під тимчасове житло для жертв домашнього насильства. Потрібно активно залучати та проводити навчальні заходи серед представників органів місцевого самоврядування щодо їхньої функції у протидії домашньому насильству на місцях.

Враховуючи, що у невеликих містах і селах України можлива ситуація відсутнього Інтернету, а подекуди і мобільного зв'язку, а також той факт, що деякі особи (особливо люди похилого віку) не володіють сучасними засобами зв'язку, роль поліції та органів місцевого самоврядування на місцях є надзвичайно важливою. Крім того, варто забезпечити належне функціонування Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Було б доцільно розробити додаток для мобільних телефонів з прихованою функцією доступу до поліції, геолокацією та прихованим фото-, аудіо- і відеозаписом, з подальшим збереженням в інтернет-хмарі або з відправкою на електронну пошту з метою можливості подальшого використання інформації у якості доказів учинення домашнього насильства, а також упроваджувати інші заходи, спираючись на міжнародний досвід та потреби України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Policja Majopolska*. Areszt za znecanie sie nad czlonkiem rodziny. Ofiarom takich przestepstw radzimy gdzie szukac pomocy. 2021. URL: <https://bit.ly/2NH1LVd> (дата звернення: 15.02.2021).
2. Zaklad Sluzby Prewencyjnej CSP. Procedura “Niebieskie Karty” – ochrona prawna i potrzeby osob dotknietych przemocą w rodzinie. Kwartalnik policyjny № 3/2020. URL: <https://bit.ly/3pzNZky> (дата звернення: 15.02.2021).
3. Цит. за: *Дюбан Э.* Исследование по вопросам предотвращения и борьбы с насилием в отношении женщин и домашним насилием, в том числе в ситуациях социального неблагополучия, в Российской Федерации. 2020. 86 с. URL: <https://bit.ly/2Nzhi9E> (дата звернення: 15.02.2021).
4. Цит. за: *Ewelina Melaniuk.* Praktyka stosowania instytucji nakazu natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy domowej w wybranych krajach. Instytut Wymiaru Sprawiedliwosci. 2020. 36 p. URL: <https://bit.ly/3qYjshy> (дата звернення: 15.02.2021).
5. *Paula Tavares, Flavia Carbonari.* Addressing Violence against Women (VAW) under COVID-19 in Brazil. 2020. URL: <https://bit.ly/3pu3xGL> (дата звернення: 15.02.2021).
6. *Скакун І.В.* Досвід США у сфері протидії домашньому насильству та можливість його запровадження в Україні. Юридичний бюлетень. 2019. Вип. 11. Ч. 2. С. 220–226.
7. *Галай А.О.* Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству: монографія. Київ: КНТ. 2014. 160 с.
8. Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства: Указ Президента України від 21.09.2020 № 398/2020. URL: <https://bit.ly/3s5Bdfg> (дата звернення: 15.02.2021).
9. Домашнє насильство під час карантину: поліція намагається “допомогти тим, хто не може повідомити про це”. URL: <https://bit.ly/3qrD9OV> (дата звернення: 15.02.2021).

REFERENCES

1. *Policja Majopolska.* (2021) Areszt za znecanie sie nad czlonkiem rodziny. Ofiarom takich przestepstw radzimy gdzie szukac pomocy. “Arrest for the Abuse of a Family Member. We Advise Victims of Such Crimes Where to Seek Help”. URL: <https://bit.ly/2NH1LVd> (Date of Application: 15.02.2021) [in Polish].
2. Zaklad Sluzby Prewencyjnej CSP (2020) Procedura “Niebieskie Karty” – ochrona prawna i potrzeby osob dotknietych przemocą w rodzinie. “The “Blue Cards” Procedure – Legal Protection and Needs of People Affected by Domestic Violence”. Kwartalnik policyjny № 3/2020. URL: <https://bit.ly/3pzNZky> (Date of Application: 15.02.2021) [in Polish].
3. *Dyuban E.* (2020). Issledovanie po voprosam predotvrascheniya i borbyi s nasiliem v otnoshenii zhenschin i domashnim nasiliem, v tom chisle v situatsiyah sotsialnogo neblagopoluchiya, v Rossiyskoy federatsii. “Research on the Prevention and Control of Violence against Women and Domestic Violence, Including in Situations of Social Disadvantage, in the Russian Federation”. 86 p. URL: <https://bit.ly/2Nzhi9E> (Date of Application: 15.02.2021) [in Russian].

4. *Ewelina Melaniuk*. (2020) Praktyka stosowania instytucji nakazu natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy domowej w wybranych krajach. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. “The Practice of Applying the institution of ordering immediate isolation of the perpetrator of domestic violence in selected countries. Institute of Justice”. 36 p. URL: <https://bit.ly/3qYjshy> (Date of Application: 15.02.2021) [in Polish].

5. *Paula Tavares, Flávia Carbonari* (2020) Addressing Violence against Women (VAW) under COVID-19 in Brazil”. URL: <https://bit.ly/3pu3xGL> (Date of Application: 15.02.2021) [in English].

6. *Skakun, I.V.* (2019) Dosvid SSHA u sferi protydii domashnomu nasylstvu ta mozhylyst yoho zaprovadzhennia v Ukraini. “US Experience in Combating Domestic Violence and the Possibility of Its Implementation in Ukraine”. Legal Bulletin. Issue 11. Part 2. P. 220–226 [in Ukrainian].

7. *Halai, A.O.* (2014) Mizhnarodnyi dosvid poperedzhennia ta protydii domapshomu nasylstvu. “International Experience in Preventing and Combating Domestic Violence”: monograph. Kyiv: KNT. 160 p. [in Ukrainian].

8. On urgent measures to prevent and combat domestic violence, gender-based violence, protection of the rights of victims of such violence: Decree of the President of Ukraine of 21.09.2020 No 398/2020. URL: <https://bit.ly/3s5Bdfg> (Date of Application: 15.02.2021) [in Ukrainian].

9. Domashnie nasylstvo pid chas karantynu: politsiia namahaietsia “dopomohty tym, khto ne mozhe povidomyty pro tse”. “Domestic Violence during Quarantine: the Police Try to “help those who cannot report it”. URL: <https://bit.ly/3qrD9OV> (Date of Application: 15.02.2021) [in Ukrainian].

UDC 343.85:343.6(4/9)

Riamzina Alina,

Candidate of Juridical Sciences, Researcher,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-6250-5296

MEASURES TO COMBAT DOMESTIC VIOLENCE DURING THE COVID-19 PANDEMIC

On March 11, 2020, the World Health Organization declared a pandemic of coronavirus infection SARS-CoV-2. On March 12, 2020, quarantine was introduced in Ukraine in connection with the need to prevent the spread of coronavirus COVID-19 in Ukraine, which significantly limited human life. Once at home, the population, mostly women and children, experienced an increase in domestic violence. A similar situation is observed in a number of other countries. The article presents data on the increase in the number of cases of domestic violence during the COVID-19 pandemic in Ukraine, France, Spain, Brazil, Australia, Canada, and the United Kingdom. The international experience of preventing and combating domestic violence during the COVID-19 pandemic is studied. Describes the measures taken by Ukraine as a result of the need to respond quickly to the increasing number of cases of domestic violence, as well as measures to prevent and combat domestic violence taken by other countries on the example of Italy, France, Portugal, Spain, Ireland, UK, Poland, Denmark, Czech Republic and the United States. Based on the above material, conclusions are given on the need to implement additional measures to prevent and combat domestic violence in Ukraine, for example, the allocation of additional premises for temporary housing for victims of domestic violence; active involvement and training of local government representatives in their role in combating domestic violence on the ground; ensuring the proper functioning of the Unified State Register of Cases of

© Riamzina Alina, 2021

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2021.2\(52\).17](https://doi.org/10.36486/np.2021.2(52).17)

Issue 2(52) 2021

<http://naukaipravohorona.com/>

Domestic Violence and Gender-Based Violence. In addition, it was concluded that it is necessary to develop an application for mobile phones with a hidden function of access to the police, geolocation and hidden recording of photos, audio and video, then stored in the Internet cloud or sent by e-mail to further use the information as evidence of domestic violence.

Keywords: domestic violence, trends in domestic violence, measures to prevent and combat domestic violence, COVID-19, international experience

Отримано 11.06.2021